

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BUDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits Iósef.
Laptulajdonos a „Zombori Függelenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A politikai helyzet.

Irtá: Pally Sándor, az országos függ. párt titkára.

Az 1867-iki kiegyezés megalkotása óta nehéz volt hazánkban mindig a függetlenségi párt helyzete.

Nehéz akkor, amikor a függetlenség eszméje csak néhány apostol lelkében élt, akik lelkesedésüknek és hazafiságuknak lángoló tüzével csak nagy nehezen tudták felolvasztani a közönyt az azt a jégkérget, amelyet az abszolutizmus korszaka a lelkekre vont. Kicsiny volt e csapat és csak lassan sorakoztak zászlója alá a függetlenség harcosai. Az eszme azonban hódított és az a törpe minoritás, mely a parlamentben a függetlenségi elvekért harcolt, ha nem is a parlamentben, de az országban napról-napra nőtt, gyarapodott.

Nehéz volt akkor a párt küzdelme, mert a kormányhatalom mindent elkövetett a végett, hogy a függetlenségi pártnak ezt a fokozatos fejlődését visszaszorítsa. Hiába minden, a párt hatalma nőttön-nőtt, mert mindenki tisztában volt azzal, hogy a függetlenségi párt nem a hatalomra törekszik, hanem arra, hogy az ország közvéleményének felvilágosításával és zászlója alá való tömörítésével nemzeti irányu gyakorlati politikára kényszerítse a mindenkori kormányokat.

S mikor ezek nemesak mereven elzárkóztak minden nemzeti követelés elől, hanem attól sem riadnak vissza, hogy erőszakkal és törvénytípással nyomjanak el minden nemzeti irányu mozgalmat, akkor a korona és nemzet között kitört az a vad harc, amely egész alkotmányunkat a legnagyobb veszéllyel fenyegette és amelynek következményei beláthatatlanok voltak.

Ezt a harcot nem vivta végig egyik fél sem. Az ország vitális érdekeinek szemelőtt tartása mindkét harcoló felet arra bírta, hogy deré-

kon törve a küzdelmet, *fegyverszünetet* kössenek egymással. Így jött létre a paktum a korona és az ellenállási küzdelem alatt egységgé forrt koalíciós pártok között. Ezen paktum alapján, amelynek értelmében egyik fél sem adta fel jogait, vállalta az ország kormányzását a koalíciós kormány. Nem a koalíció többségét alkotó függetlenségi párt elveinek, hanem előre megállapított programnak a megvalósítására vállalt kötelezettséget a koalíciós kormány és ennek megvalósításáért viseli a politikai felelősséget a parlamentnek abszolút többséget alkotó függetlenségi párt.

Ennek a paktumnak és a kormány átmeneti jellegének félreértésében és rosszakaratu félremagyarázásában rejlik a kormánynak és elsősorban a függetlenségi pártnak nagy nehézsége.

Azok, akik a mai alakulásnak kezdettől fogva ellenségei voltak nem azt veszik kritikájuk alapjául, hogy a koalíciós kormány megvalósítja-e azt a programot, amelynek megvalósítására vállalkozott, hanem folyton azt nézik és azzal kívánják félrevezetni az ország közvéleményét, hogy a mai kormány nem valósítja meg a többségi pártnak, a függetlenségi pártnak az elveit.

A független Magyarországért, az önálló hadseregért, az önálló vámterületért, az önálló bankért lelkesednek most azok, akik a közös intézménynek dicséretében növekedtek fel. Ezek akarják kitanítani a függetlenségi elvekre azokat, kik egész életükön át ezekért az elvekért harcoltak. Csak a vakság nem látja át ezt a kétszínű játékot, amely spekulációját a magyar nép politikai éretlenségére alapítja.

Éppen ezért a függetlenségi párt, amelyet a néphez való határtalan bizalma és a magyar nép józanságába

vetett hite tett meg a mai parlament többségévé, megvetéssel fordul el ezen rosszhiszemű rágalmozóktól és nyugodtan várja annak a népnek az ítéletét, amelyhez nem lett hűtelen soha. Bizik a magyar nép józanságában, bizik abban, hogy aki visszapillant a közelmúlt alkotmányválságra és aki előretekint a jövőbe és számot vet annak eshetőségeivel, az előtt nem lehet kétséges, kit kövessen: a függetlenségi párt nagy multu és kipróbált jellemű vezéreit-e, vagy pedig azokat a politikai kalandorokat, akiknek amugy sincs semmi veszíteni valójuk s akik csak a zavarosban tudnak halászni.

Küzdelem előtt.

Az obstinár választások.

Mindössze csak negyvennyolc óra választja már el Zombor városát attól a naptól, amikor fel fogja ujtani törvényhatósági bizottságát.

A városrészek polgársága ma már nagy részt tisztában van azzal, hogy mely pártok és azoknak mely emberei küzdenek a mandátumokért.

Természetesen nagy és indokolt érdeklődéssel várja a város közönsége a választások eredményét. Minden jel arra mutat, hogy a választási harc az egész vonalon a függetlenségi párt győzelmével fog végződni. De hogy ezt az eredményt annál bizonyosabban elérjük, szükséges, hogy a pártnak minden híve igaz, odaadó lelkesedéssel kövegye a részét a választási küzdelemből.

Mert nagyon jól jegyezzük meg, hogy a régi, korrupt rendszer hívei sohasem tartották véglegesnek a megsemmisülésüket. — Abban reménykednek, hogy ha a mostani kormányzat befejezi elvállalt feladatát, megint az ő idejük fog elkövetkezni. Ezért minduntalan felütik fejüket, valahányszor dokumentálni kell, hogy ők még mindig léteznek.

A szerbek 67-es cégér alatt napról-napra óriási agitációt fejtenek ki, sorra járják a szállásokat, s valósággal fanatizálják a jobbára nagyon alacsony műveltségi fokon álló népet.

A magyarság teljes egyetértésével és tömör összetartásával kell tehát lefolytatni a választási küzdelmet, különben Zomborban újra — szerb világ lesz. Ehhez a titkos szán-

ÓRIÁSI MARÓNI

5 kgr. csomag 3 kor. 40
o fil. bérmentve. o

Kapható:
Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

dékukhoz — sajnos — fogtak néhány magyar embert is, akik kötelnek állottak, és felvették magukat az ő listájukra.

A függetlenségi párt kellő körültekintéssel és a fel-felbukkanó ellentétek lehető elsímitásával állította össze jelöltjeinek névsorát. A város polgárságán van már most a sor, hogy ezt a jelölést szankeionálja.

A 48-as jelöltek.

A zombori függetlenségi párt 21-es bizottsága kedden este tartotta meg jelölő értekezletét. A függetlenségi párt hivatalos jelöltjei az egyes városrészekben a következők lettek:

A BELVÁROSBAN:

Gombos Ignác dr.,
Pataj Sándor dr.,
Szlavy Elemér,
Tantner Ottó.

A FELSŐVÁROSBAN:

Loogó Mátyás,
Merő Ignác,
Radicsévits Sándor,
Weigand Ferenc,
Zsulyévits Ernő.

A CSERVENKÁBAN:

A Cservenka városrész választó polgársága körében tudvalevőleg a szerbség dominál, ezért a függetlenségi párt vezetősége elhatározta, hogy ebben a városrészben nem állít jelölteket.

A BÁNÁTBAN:

Adamovits Mihály,
Bosnyák Tóbiás,
Czettl Dezső,
Dzsinits Marián,
Thum Adolf.

A SZELENCSEBEN:

Buday Gero,
Parselits Sándor,
Petényi József,
Schmur Lajos.

A Szelencsében előzőleg megtartott jelölő értekezlet még Gruits Trifunt és dr. Markowyth Lajost is jelölni óhajtotta. A függetlenségi párt 21-es bizottsága Markowyth és Gruits hivatalos jelölését mellőzte, ellenben tudomásul vette, hogy a polgárság őket is jelöli. Így tehát a függetlenségi pártnak Szelencsében hat helyett csak négy hivatalos jelöltje van.

Az ellenjelöltek.

Hír szerint a szerbek a Felsővárosban nem állítanak ellenjelölteket. Bánát városrészbeli jelöltjeik listája pedig még nem végérvényes. A többi városrészekben jelöltjeik a következők:

A BELVÁROSBAN:

Czeisel Lajos József dr.,
Grüner Samu dr.,
Novakovits Izidor,
Müller Gyula (szabó).

Jelöltekként szerepelnek a Belvárosban még Gál Rezső dr. és Karácson Gyula dr., akikről elterjedt az a hír, hogy a választás előtt visszalépnek. Értesülésünk szerint ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak.

A CSERVENKÁBAN.

Arszenovits István,
Ilkits Sebő,
Másits Tósa,
Obuskovits Tósa,
Polzovits István

Szóba került még Gergurov Dániel jelöltsége. Ha Gergurovot jelölik, ugy a fentiek egyikét törölni fogják.

A SZELENCSEBEN:

Bugarszky Athanáz,
Táger Mihály (szociálista),
Topálov Száva,
Stebler Lajos.

A hiányzó két jelölt személyében még nincs végleges megállapodás.

A DMKE. válsága.

Általános érdeklődés mellett folyt le vasárnap délelőtt Szegeden a D. M. K. E. igazgatósági gyűlése, amelynek célja az volt, hogy a kulturegyület kebelében támadt válságot elsimítsa és Rónay Jenő elnöknek és Gallovich Jenő főtitkárnak, aki a kulturegyületet fáradhatatlan munkálkodással szervezte és megalakította, elégtételt szolgáltatson.

Ismeretesek azok az okok, melyek a sajnálatos válságot fölidézték. Az elnökség a vádak megvizsgálására gyűlést hívott egybe, amely bizottságot küldött ki.

A bizottság személyesen kihallgatta a három vádaskodó szegedi tanárt, akik 50 pontban sorolták fel az egyület működése ellen felhozott kifogásaikat. A bizottság okmányok, hivatalos iratok, jegyzőkönyvek és egyéb okmányokból megállapította, hogy a kifogások pontról-pontra alaptalanok és az elnökség működése a legteljesebb elismerést érdemli.

Az igazgatóság ez alapon kimondotta, hogy bizalommal van ugy az elnök, mint a főtitkár iránt, a kiket felkér, hogy tisztségükben továbbra is maradjanak meg.

Az igazgatóság határozatát délután küldöttség tolmácsolta Rónay Jenő elnök előtt, aki azonban továbbra is megmarad elhatározása mellett és lemondását vissza nem vonja. Gallovich Jenő főtitkár még nem nyilatkozott, fenntartotta magának azt a jogot, hogy lemondását a december 21-iki közgyűlés elé írásban is benyújtsa.

Egyébként a közvélemény ujabban valószínűséggel elhalmozza a vezetőséget a méltatlan meghurcolás alkalmából bizalmi nyilatkozatokkal.

Zombor város tanácsa szintén kifejezte a vezetőség iránti bizalmát. Hauke Imre polgármesternek a DMKE. vezetőségéhez intézett levele a következő:

Zombor sz. kir. város tanácsa a legnagyobb megütközéssel értesült, hogy a D. M. K. E. fáradhatatlan buzgalma, önzetlen elnökségét és illetőleg a vezetőségét — a legnagyobb tiszteletre méltó munkálkodása és tisztán hazafias tevékenysége közepette — személyes érthetetlen indokok által vezéreltetve rosszakaratu támadások érték.

A városi tanács a legmélyebb hazafiúi fájdalommal veszi tudomásul, hogy ez alaptalan támadások következtében az egyesület érdemes elnöke és kiváló vezére Rónay Jenő nyug. főispán ur, valamint az egyesület fáradhatatlan jeles főtitkára, Gallovich Jenő ur állásaikról lemondottak.

Amidőn e város tanácsa a legnagyobb felháborodással ítéli el az igen tisztelt elnökséget és vezetőséget ért aljas támadásokat, egyszersmind az elnökség iránt érzett őszinte tiszteletének, ragaszkodásának és feltétlen

bizalmának kifejezése mellett tisztelettel és szeretettel kéri délvidékünkön oly fontos és hazafias missiót teljesítő egyesület eddigi elnökségét és vezetőségét, hogy lemondásukat visszavonni, hazafias és kulturális tevékenységüket a megkezdett és fényes alkotásokkal díszeskedhető irányban drága hazánk javára továbbra is folytatni kegyeskedjék.

Zombor, 1907. évi nov. 20-án tartott ülésből.

Hauke Imre s. k.,
polgármester.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága december hó 3-án rendkívüli közgyűlést tart. A december 17-iki általános tisztújító közgyűlést megelőzőleg ez az utolsó közgyűlés, amelyen még a régi bizottsági tagok vesznek részt.

A közgyűlés tárgysorozatának néhány nevezetesebb pontja a következők:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak intézvénye a Bácsujlak községhezától a Dunaáig és azon túl az elő Dunáig, vagyis a szotini kinestári rév kikötőjéig vezető töltés utaknak a törvényhatósági közutak hálózatában leendő felvétele tárgyában.

Veszprém vármegye közönségének átirata a fogyasztási adóknak a városok részére egészben való átengedése tárgyában.

Zombor szab. kir. város átirata Buday Gergely indítványára hozott azon feliratának támogatása iránt, melyben Zombor szab. kir. városának az állami tisztviselők lakpénzét, illetőleg a magasabb lakpénz osztályba való sorozását kéri.

A zombori kir. törvényszék elnökének megkeresése a Zomborban emelendő törvénykezési épület költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

Alispáni előterjesztés a zsablyai szolgabírói lakáson Horváth Dezső volt ottani szolgabíró által eszközölt javítások költségeinek megtérítése tárgyában.

Alispáni és árvaszéki elnöki előterjesztés a vármegye tulajdonát képező avagy kezelése alatt álló alapoknak másként nem gyümölcsösztethető felesleges pénzkészletének 1908. év folyamán, mely pénztintézetekben leendő elhelyezése iránt.

Alispáni, illetve főlevéltári előterjesztés a vármegye levéltárában szükséges 2 ideiglenes díjnak további alkalmazása iránt.

Alispáni előterjesztés a folyó év folyamán rendkívüli időben rendkívüli munkát teljesítő alkalmazottak jutalmazása iránt.

Alispáni jelentés a megyei nyugdíjalap 1906. évi hiányának megtérítése iránt.

Alispáni jelentés a jegyzői nyugdíjalap 1906. évi hiányának megtérítése iránt.

Alispáni jelentés a községi alkalmazottak nyugdíjintézménye részére átutalandó 12000 korona tárgyában.

Alispáni jelentés a megyei telefon létesítési alapra megszavazott 30000 korona átutalása iránt.

Alispáni jelentés az 1907/908. téli időnyre beszerzett tázifa árának 10000 koronának a 3 1/2 %-os pótdából történt előlegezése tárgyában.

Alispáni előterjesztés a 3 1/2 %-os pótdó le nem kötött részének mikénti felhasználása tárgyában.

Árvaszéki elnöki előterjesztés a megyei árvaszéki irodában alkalmazva volt 2 ideiglenes díjoknak 1908. év folyamára leendő újbóli alkalmazása iránt.

H I R E K.

A karácsonyi vásár.

Mint már multkor számunkban jeleztük, a T. Sz. M. V.-E leány szakosztálya december 11., 12. és 13-án délelőttöként 10—1-ig és délutánoként 5—8-ig a vármegyeház nagytermében rendezte karácsonyi vásárját. A zombori szép leányok nagy csoportja lelkes buzgalommal szorgoskodik a karácsonyi vásár sikerének érdekében, amelynek eddigi eredménye az az érdeklődés és osztatlan rokonszenv, mellyel a nagyközönség a leányszakosztály eme vállalkozását fogadta. A hazafias és kulturális célon kívül a rendező szakosztály főtörekvése arra irányul, hogy városunk közönségének a karácsonyi vásár délutánjain szórakoztató és kedves találkozó helyet biztosítson. Ezt biztosítandó fiók „Monte Carlo”-t rendez be Donesi főcroupier szakavatott vezetése mellett s ezzel módot nyújt a nagyközönségnek, hogy a karácsonyi vásár költségeit a legrövidebb uton megszerezhesse. Fortuna istenasszony kereke, Lin-Csi plánetái, tombola, világposta, sétahangverseny, buffett stb. stb. mind a legkellemesebb szórakozást fogja nyújtani. No és ami a fő, 13-ára Terpsichore urasszony is megígérte jövetelét, hogy felügyelete alatt zárhassa be a leányszakosztály 14-én a hajnali órákban — hisszük — úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült „karácsonyi vásár”-ját.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kármán Elemér perlaszi kir. járásbírói betétszerkesztő díjokot a titeli járásbíróhoz irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán Jelének Ernő tb. szolgabíró a kulai szolgabírótól további szolgálattételre a titeli szolgabíróhoz helyezte át.

Jubileum. Martin József c. kanonok, Szentfűlöp község érdemes plebánosa december 1-én ünnepli meg 25 éves plebánosi jubileumát.

Nyugdíjba vonuló szolgabíró. Müller Béla zombori járási szolgabíró az alispánhoz beadott kérvényében nyugdíjazását kérte. A kérelem felett a december 3-iki megyegyűlés fog határozni.

Városi közgyűlés. Zombor város törvényhatósági bizottsága december 5-én d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a borítal és huszfogyasztási adó bérletére vonatkozó árlejtés eredményét fogják letárgyalni.

Schweidel József veje. Dr. Balogh Sándor, az országos honvédegyesületek elnöke, Schweidel József aradi vértanu veje, vasárnap ülte meg 80-ik születésnapját. Az ünnepi felköszöntőt Vértesi Károly író mondotta az érdemes férhura.

Uj orvos. Dr. Volweiter János, miután az orvosi vizsgát letette, Ujszivácon megkezdte orvosi gyakorlatát.

Uj függetlenségi pártkör. Az Ó-Ujsziváci Függetlenségi kör december hó 1-én délután tartja meg alakuló nagygyűlését a Huber-féle szállodában.

Megemmisített tanítóválasztás. A bácsföldvári iskolaszék két hó előtt tartott ülésében Horváth Boldizsár tanító helyébe, ki Bácsföldvállról eltávozott, Czirják János ugyanottani tanítót választotta meg. Ezen választás ellen Mihályi József tanító felebezést adott be a kalocsai szentszékhez. A felebezésre a napokban jött meg a végzés, melyben a megejtett választás érvénytelennek ítéltetett.

A DMKE. rendkívüli közgyűlése. A DMKE. ez évi december hó 21-én délután 3 órakor Szegeden, a városi széképület közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart. A DMKE. elnöksége a közgyűlésre ez uton hívja meg a kulturegyesület örökös, alapító, rendes és pártoló tagjait.

Felolvasó ülés. A Bács-Bodrog megyei irodalmi társaság december 1-én délután tartja meg a városháza nagytermében mult vasárnapról elmaradt felolvasó ülést. Balogh Ernő dr., Latinovits Szaniszló és Trenesény Károly ezen az ülésen tartják székfoglalójukat.

Háziiparkiallítás. A zombori Tulipán Háziipar Szövetkezet e hó 23-án Fernbach Károlyné urnó elnöklése mellett tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a szövetség kőszárfonó műhelyében előállított tárgyakból a jövő év március havában Zomborban kiállítást rendez. A kiállítás kézimunka- és fényképkiallítással lesz egybekötve, mely utóbbin csak amatőrök vehetnek részt.

Eljegyzések. Dr. Róna Gyula mohácsi ügyvéd, a „Mohács” felelős szerkesztője eljegyezte Loschitz Edit kisasasszonyt, Loschitz Lajos bezdáni nagykereskedő leányát. — Bernhárd Nandor temerini kereskedő eljegyezte Thomann Klementin kisasasszonyt Ujvidéken. — Braun László apatini kereskedő e hó 24-én tartotta esküvőjét Neuser Mariska kisasasszonnyal. Neuser Ignác halmagykereskedő leányával.

Uj bank Topolyán. Topolyán ugy látszik még vannak bátor, sőt pénzes emberek is. Erre vall legalább az, hogy Topolyán népbank cím alatt 200.000 korona alaptőkével december 1-én új bank alakul Topolyán. Most, mikor az utolsó bankjegyek és az utolsó bőlények kiveszöben vannak s a legősibb és legarisztokratább bankok ugy inognak, mint egy kettős inga, felette különös, hogy Topolyán új bank készül, de még különösebb, hogy ott még 200.000 korona is akad.

A sorozási statisztikából. Egy katonai szaklap érdekes kimutatást közöl az elmúlt tíz évi sorozás eredményéről. Magyarországon és Ausztriában évenként átlag hétszáz-ezer ujone kerül a sorozó bizottság elé, de ezer közül átlag csak 286 alkalmas, vagyis 28,6 százalék. Az alkalmatlanság oka a pétervárad, zombori, szabadkai és ujvidéki kerületben leginkább a trachoma. Ennek dacára Szabadkán 46,2 százaléka, Zomborban 44,8 százaléka és Ujvidéken 43,6 százalék volt alkalmas. E három város az eredmény szempontjából egész Magyarországon és Ausztriában a legelső helyen áll.

Műkedvelői előadás. Az ujvidéki polgári magyar daloskör december 1-én műkedvelői előadást rendez a Dungyerschky-féle színházban. Szinre kerül a Tót leány című népszínmű.

A bajai téli kikötő. A földmivelésügyi miniszter a bajai Sugovica rendezésére és a téli kikötő kiépítésére 546000 koronát irányzott elő.

Pótvásár Moholon. A moholiaknak nem sikerült a legutóbbi országos vásáruk. Most kérvényt adtak be a belügyminiszterhez, hogy engedélyezzen nekik pótvásárt. Egyben megkeresték a szomszédközségeket, hogy járuljanak hozzá a vásár megtartáshoz, nehogy a belügyminiszter elutasítsa őket.

Egy bácskai fakereskedő cég válsága. A szegedi fakereskedő cégek egyik legnagyobbik idős Melyik István, Obrebán és Markovits hitelezőitől 3 havi moratoriumot volt kénytelen kérni. A cég aktívái 800.000 koronával mulják felül a passzívákat. Ennek a szegedi cégnek válságos helyzete válságba kergette Bácsmezeje legnagyobb ipartelepét, a zentai „Markovits és Braun” céget. Ennek a cégnek fatelepei, fűrészgára, villamtelepe és gőzmalma van Zentán. Több, mint 300 család keresi a kenyerét a cégnél. Aktívái egy millióval mulják felül passzíváit.

Olcsóbb a vágómarha. A legutóbb tartott marhavásárokon kedvező jelenség mutatkozott. A vágómarha olcsóbb lett. A silányabb fajtát 25—30 százalékkal, az elsőrendű minőségű 12—15 százalékkal.

Jókedvű emberek — Baján. Dacára a nagy drágaságnak, pénzsűkének stb., az emberek mégis csak mulatnak, muzsikálnak maguknak és vigadnak, hogy mennyire, például Baja városa, ahol a vendéglőkben a záróra után való muzsikálásra adott engedély október havában 180 korona jövedelmet hozott a városnak.

A Ferenc-csatorna nem hajózható. A Ferenc-csatornának a Duna felől fekvő zsilip-torkolata fölött a meder annyira beiszapolódott, hogy összes mélysége csak másfél méter. Ezt nem a Dunának és a Tiszának alacsony vizállása okozza, hanem az, hogy ezt a meder-részt a Ferenc-csatorna-társaság elhanyagolta és csak az utolsó percben állítottatott be egy kotróhajót, amely azonban munkások híján nem dolgozott. A Ferenc-csatornából évenként sok százezer métermázs gabonát hordanak ki a hajók és magas peázsdíjat fizetnek érte a társaságnak, tehát méltán elvárhatják, hogy ennek fejében a társaság a csatornát rendben tartsa és ha az egyik kotróhajó tulajdonosával nem boldogul, úgy adja másnak bérbe a munkát és késztesse el, mélyítesse ki a kérdéses (mintegy 200 méter hosszú) mederrészt még a tél beállta előtt, mert kiszolgáltatja a hajószállalatokat annak az eshetőségnek is, hogy jégzajlás esetére a megszorult terhes uszályhajók nem tudnak téli szállásra a csatornába menekülni.

Elcsipett zsebtolvaj. Budapestről írják, hogy vasárnap este 10 órakor a Szabadkáról Budapestre érkező gyorsvonat utasainak egyike hangosan rendőr után kiáltott. A rendőrök, detektívek odasiettek és egy II-od osztályu kocsii peronján két urat találtak, akik dulakodtak egymással. Az egyik mindenáron szabadulni akart, de a másik vasmarokkal fogta, amíg a rendőrök odaerkeztek. Kiderült, hogy Deutsch Illés zentai földbirtokos nyakonsipett egy feltűnően elegánsan öltözött urat, mikor az zsebéből ki akarta lopni a 3500 koronát tartalmazó pénztárcáját. Az elegáns urat bevitték a pályaudvar rendőr-ellenőri szobába, ahol azt mondotta, hogy Sales M. José spanyolországi, valencei 39 éves kereskedő, ezt utlevéllel is igazolta és megbotránkozással utasította vissza a gyanut, hogy ő Deutsch Illést meg akarta volna lopni. Salést a rendőrség letartóztatta.

Leégett gőzmalom. Vasárnap hajnalban a szabadkai Sztantics-féle gőzmalom leégett. A kár hozzávetőleges számítás szerint százezer koronára rug.

A tót leány szerelme. „A virágnak megtiltani nem lehet” — enekli a költő. S bizony, igaza van. Megnyílik az a szép kikeletre, a leányszív meg langot vet a szerelme. Rosenberg Jakab nagybirtokos pusztakunbajai uradalmán tót aratómunkásokkal dolgoztatott a nyáron. Családostul jöttek ide, magukkal hozva többen eladósorban levő leányukat is. Aratás után felkerekedtek újra fatornyos hazájuk felé. De nem mind. Az egyik zatyafi szépséges Hankája nagy bámulatra kijelentette, hogy ő biz nem tart velük, mert az ő szívet egy kunbajai német legény tartja fogva. Katrinéja, vagy kenderhaja tetszett-e meg neki, de biz az még házasságot is ígért. Mit neki most már a nagy Kri-ván s a tótország minden egyéb földi gyönyörűsége, ő csak itt marad. Mit volt temiök, engedniök kellett s a szép Hanka most már nagyban főzi szerelmes párjának a sok jó tótországi delicatesset.

A koldus halála. Óbecséről írják: A mult kedden az esti vonattal egy 70—75 évesnek látszó koldus ember érkezett Óbecsére, hogy szerencsét próbáljon. Mivel azonban Óbecse községben a koldulás tilos, a rendőrség letartóztatta, hogy eltoloncolja illetőségi helyére, Zsablyára. Pénteken délelőtt kísérte ki a rendőr a vasuti állomásra, az utcán azonban egyszerre leült s panaszkodni kezdett a rendőrnök, hogy rosszul érzi magát és gyalog tovább menni képtelen. A rendőr kocsiját indult, de mire visszaért, a koldus már halva feküdt. Zsebében semmi nem írást nem találtak, amelyből kitélet lehetett volna megállapítani, — csupán néhány korona készpénzt. Az ismeretlen halottat a kórházba vitték, ahol a megejtett boncolás után eltemették.

Nagy fizetésképtelenség. Pfeifer Mihály bácsszentiváni vegyeskereskedő fizetésképtelenséget jelentett. A passzívák 150.000 koronát, az aktívák 65.000 koronát tesznek ki. A cég 30%-os kiegyezést ajánl.

Felakasztotta magát. Szuvajcsics Lázár szabadkai 61 éves földbirtokos tegnap

öngyilkossági szándékából felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt. Szuvajesics feleségét és Jenő nevű fiát egyik rokonához küldte, ahová dísznótorra voltak meghíva. Ő maga fáradtnak érezte magát és otthon maradt. Hozzátartozói nem is sejtették, hogy a családfő minő sötét gondolatokkal foglalkozik. Delfelé szobájából lement az alsó lakásba és itt követte el az öngyilkosságot akként, hogy kötéllel a gerendára akasztotta magát. A rendőri hullaszemlén megállapították, hogy az öngyilkosság déli 12 óra és 3 óra között lett végrehajtva. Az öngyilkosság oka eddig ismeretlen, valószínű, minthogy Szuvajesics rendezett anyagi viszonyok között élt, hogy életuntságból lett öngyilkossá.

Ügyvédjelölt, esetleg írnok azonnali be-
lépésre kerestetik. — Bővebbet a kiadóhiva-
talban.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Csütörtök: **Sogun.**
Péntek: **Ingyenélők.**
Szombat: **Bernát.**
Vasárnap délután: **Ingyenélők;**
este: **Csepürágók,** operette.

Szombat, november 23.

A **Salome** tárgya a keresztelő Szent János fejeletéről szóló bibliai történet, feldolgozva a szerzőnek, Wilde Oszkárnak fantáziájával, hogy így az akkori korszak végtelenül romlott, pervers erkölcsét bemutassa. A darab hatása az idegrázó jelente-
tekre s a híres Salome táncra van alapítva.

Az előadás a legjobbba közé tartozott s a szereplők mindent elkövettek, hogy a játékos művészetével érjék el az elérhető hatást.

Sikerült és felfogásában igen érdekes alakítást mutatott be Remete, Herodes szerepében. Mindenesetre dícséretre érdemes, hogy alakításában nem volt epigon, hanem a saját művészi érzékével kidolgozva mutatta be a rezeges, parafikus, deliriumban szenvedő, de azért zsarnok tetrarchát.

Nagy és sikerült alakítást nyújtott Jászay Olga (Salome) is, ki a pervers erkölcselenség legvégző fokára süllyedt Salomeban nagy hatással tudta érvényesíteni a szépet s a bájolót. Salome táncra kecses és misztikus volt. Sikerének rovására kell azonban megjegyezni azt, hogy Jochanan jelenése után, mikor a tetrarcha táncra kéri, majdnem egészen a Salome táncig, hidegen feküdt a kereveten és járt-kelt a színpadon, holott ekkor a Jochanan esőjka utáni örvénygő vágyának crescendóját kellett volna meg-
játsszania.

Megemlítendő még Gözon Bélának (Jochanan próféta) erőteljes és meggyőzően színezett accentusa.

A Salomé követte a **Parasztbecsület,** Mascagni híres, egy felvonásos operája, aminek előadása sikerültnek a legjobb akarat mellett sem mondható. Egyedül Kaposy Józsa gyönyörű énekszámait nyújtottak igazi művészi élvezetet. Jól énekelt még Gáthy Alfió és Csanádi Irma Lóla szerepében. Telekának (Turridu) nagyon rossz estéje volt, ami sikert is elérhetett volna, teljesen tönkre tette bucsu jelenetének hatalmas gígszerje.

Vasárnap, november 24.

Délután a **Gül-Babát** játszták, ezuttal már nem mókás, hanem szép és élvezetes előadásban.

Este Heltay Jenő énekes vigjátéka, a **Bernát** került bemutatásra, gördülékeny,

mulattató előadásban. A Pesti Hirlapból előnyösen ösmert Bernát szerepét finom humorral és kitünő alakítással játszta meg Remete. Révész Ilonka (Cicai Panna) mint mindig, most is ennyivalan kedves volt a kabaré primadonna szerepében. Nem csoda, hogy Bernát barátunk letért miatta a házias élet erényes útjáról. A betétként énekelt taps kuplénak frenetikus hatása volt; a közönség oly lelkesen tapsolt bájos Loncijával, mintha csak fizetést kapott volna érte.

Jól és általános tetszéssel játszottak még Jászay Olga a feleség, Heltai az orvos, Breznay Anna az anyós, Gözon Gyula Pentelei és Gözon Béla Tungó szerepében. Beillett a darab bohózatába, hogy a hősszerelmezt énekelni hallottuk és táncolni láttuk. Talán még sem egészen helyes a hősszerelmezt ilyen bohóságban szerepeltetni?

Hétfő, november 25.

A sok japán teaház és majomketreces angol operettek után jól esett a maradandó becsű és szépségű **Ripp van Winkle** gyönyörű muzsikájában és romantikus meséjében elégiteni ki a művészetért és szépért ebben a mai nagyon reális légkörben is hevülő vágyainkat. Valóban nagyon élvezetes este volt. Kaposy és Gáthy remekeltek; elbűvöltek és elbájoltak gyönyörű énekszámokkal és határozottan jó játékkal. Nagyon kedvesen játszott és szintén szépen énekelt Csanádi Irma (Katarina), ki ezuttal is bebizonyította, hogy alaposan rászolgált dícséreteinkre.

A sikerben osztoztak még Heltai (Derrick), Gözon Gyula (Van der Bild), Csolnakossy (Nikk) és Kárpáthy Kata (Charlotte).

Kedd, november 26.

Herzeg Ferenc kitünő alkotása, **A dolovai nábob leánya** ugy az egyes szereplők kifogástalan, jó alakításával, mint az összevágó, lendületes előadással a legélvezetesebb színházi esték egyikét nyújtotta a teljes számban megjelent közönségnek.

Első helyen kiemelendők Jászay Olga (Vilma) és Gözon Béla (Tarján), kik díszkrét előadásukkal, pompásan feldolgozott alakításukkal mindvégig általános tetszéssel mutatták be a szerelmében is büszke uri lány, illetve a hozományvadászról a szerelem hatása alatt megtisztultan kivált gentelmann főhadnagy jellemét.

Igen jó volt még Dulich Mariska (Szentirmayné), Breznay Anna (Domaházyné), Remete (Szentirmay), Gözon Gyula (Bilitzky) és Heltai (Miska). Az est sikeréhez egész tudásukkal és igyekezetükkel hozzájárultak még a darab többi szereplői is. —6.

Színházi hir. Polgár Károly igazgató ugylátszik nem kímél áldozatot, hogy közönségünk igényét a legteljesebben kielégítse. Mint értesültünk, e hó 28-ikával szerződött a társulatához **Haraszi Vilma** operette és vigjátéki szubrettet és **Papp Etelka** társalgó színésznőt. Bizony, ez a társulat nagyobb pártfogást is megérdemelne.

HIRDETÉSEK.

Zenetanítás
minden fuvó és vonó hang-
szerekre és
zenekar összeállításához
elfogad tanítványokat **Ringel**
Hugó volt katona zenekari ör-
mester, **Viléz-utca 13. sz.** 347-14-3

7943/1907. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Ópalánka községében el nem foglalás következtében ujonnan megürült 1. irnoki állásra **1907. évi december hó 10-iki** határidővel pályázatot hirdetvén, felhívom pályázni óhajtókat, hogy felszerelt kérvényeiket hozzám küldjék be.

Az állás javadalmazása:

Ópalánka község pénztárából havi előleges részletekben esedékes 730 korona és 270 korona állami kiegészítés.

Palánkán, 1907. november hó 22.

HIPP DEZSŐ,
főszolgabíró.

351-1

Zombor szabad királyi város közönségétől.
388. sz. közgy. 1907.

Hirdetmény.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről ezennel közhírré tetetik, hogy az állami borítal- és husfogyasztási, továbbá a bor-, hus- és szeszfogyasztási pótdóknak, valamint a város egyéb javadalmainak u. m. szik- és ásványvizek, vágóhídi díjak, nemkülönben a kövezetvám és helypénzszedés utáni bérletét három évi időtartamra, nyilvános szóbeli és zárt ajánlatok mellett tartandó árverésen bérbe adja.

A versenytárgyalás **folyó évi december hó 2-án (hétfőn) délelőtt 11 órakor** a városháza tanácsstermében fog megtartatni.

A zárt ajánlatok folyó évi december hó 2-án (hétfőn) délelőtt fél 11 óráig **Latinovits Szaniszló gazdasági tanácsnoknál nyújtandók be** akként, hogy az összes javadalmakért ígért összeg egy végösszegben legyen kitéve, az ajánlatokban jelendő, hogy az ajánlattevő kötelezi magát arra, hogy a bérlet után járó összes állami adót, községi pótdót és azok járulékait, bélyeg és jogilletéket fedezni tartozik, hogy a bérletet 3 (három) évre feltétlenül s felmondási jogának teljes kizárásával veszi ki, továbbá, hogy a vám- és helypénzszedési tételeknek, illetve tárgyaknak a három évi bérlet tartama alatt netalán bekövetkezendő esetleges megváltoztatása, módosítása, kiegészítése esetén a várossal szemben semmiféle kártalanításra igényt nem támaszthat, sőt ha akár törvény-, kormányrendelet, szabályrendelet, avagy jogerős bírói ítélet valamely vámszedési jogtól avagy ezek díjának leszállításából s esőkkenéséből őt eltiltaná illetőleg korlátozná, ugy azt minden kártérítés nélkül tűrni tartozik, továbbá, hogy az országos vásárok alkalmával az állategészségügyi szolgálat körül felmerülendő többletkiadásokat köteles lesz viselni, nemkülönben hogy az italmérsi engedély a bérletnek ugyan rendelkezésére áll, vagyis 3 koresmának felállítása szabadságában áll, de bor, sör és szesz italoknak nagyban való elárúsítási jogának teljes kizárásával.

Bánatpénzül az eddigi bérösszeg 10 %-ának megfelelőleg 22400 korona készpénzben, avagy óvadékképes értékpapirokban teendő le, amely bánatpénz elfogadása esetén a bérösszeg egy negyedévi összegére kiegészítendő.

A fizetendő bérösszeg bérlő által előleges havi részletekben, azonban mindenkor a megelőző hó utolsó napján a városi pénztárba fizetendő be.

Az árverési részletes feltételek, az árverés napjáig a városi kiadóhivatalban közszemlére vannak kitéve, azok a hivatalos órák alatt mindenkor betekintheők és az ajánlattevők kérelmére kiadatnak, esetleg levélben megküldetnek.

Végül tájékoztatásul közöltetik, hogy a törvényhatóság folyó évi december hó 5-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a versenytárgyalás eredményét tárgyalja.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1907. évi november hó 23-án tartott rendkívüli közgyűléséből.

Hauke Imre,

polgármester.

351-2-1